

JAZZKULTURER I SKANDINAVIEN

Seminar

Danpop. Dansk center for populærmusikkultur

Jazzmusikken blev et omstridt kulturelt lydspor til mellemkrigstiden og Anden Verdenskrig – også i Skandinavien. Den var amerikansk, sort, rytmisk, dansevenlig, smart og voldsomt populær hos byernes unge. Gamle kulturautoriteter fordømte den. Nazistiske korps forsøgte at tæve jazzen ud af tiden. Men forgæves.

På dette seminar vil vi komme nærmere en kulturhistorisk forståelse af jazzens mangesidede betydning i de tre skandinaviske lande med deres vidt forskellige oplevelser af verdenskrigens modsætninger.

Indlæg

Moderna identitetsdiskurser i svensk jazzkultur före 1950

Johan Fornäs (professor emeritus, Södertörn)

Jazz i Norge, 1939-1945

Erlend Hegdal og Ivar Eikje (forskningsbibliotekarer, Nasjonalbiblioteket, Oslo)

Swing. Pjat og progressivitet

Rasmus Rosenørn (museumsinspektør, Museum Ragnarock, Roskilde)

1. april 2022 kl. 14-17

Aarhus Universitet, Nobelparken, bygning 1453, lokale 125

Abstracts

Johan Fornäs (professor emeritus, Södertörn): Moderna identitetsdiskurser i svensk jazzkultur före 1950

Denna presentation bygger på en intermedial och intersektionell studie av jazzen i svenska identitetsdiskurser före 1950, utförligt illustrerad i boken *Moderna människor. Folkhemmet och jazzen* 2004 (<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:sh:diva-4412>) samt i en artikel i *Popular Music and Society* 2010 (33:2, <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:sh:diva-4484>). I denna studie har en rad olika källor (sånger, filmer, essäer, dikter, romaner och intervjuer) granskat för att visa hur ålder, generation, klass, etnicitet, kön och sexualitet diskuterades och förändrades under den dynamiska tidsperioden 1920–1950. Presentationen särskiljer fyra centrala strategier för att förhålla sig till det andra och främmande när det moderna självet definierades: exkludering, polarisering, hybridisering och assimilering.

Erlend Hegdal og Ivar Eikje (forskningsbibliotekarer, Nasjonalbiblioteket, Oslo): Jazz i Norge, 1939-1945

Krig endrer folks hverdagsliv. I årene 1940 til 1945 var Norge okkupert av Nazi-Tyskland og ble styrt med makt av en norsk nasjonalsosialistisk regjering. Dette fikk konsekvenser for musikklivet. 1930-årene hadde vært en blomstringstid for norsk jazz. Deler av dette fortsatte inn i krigsårene. Samtidig endret nye politiske krav og stadig skiftende samfunnsforhold betingelsene for utøvelsen av denne musikken. Hva kan ulike former for samarbeid, resignasjon eller mostand fortelle oss om hva jazz var, og hvordan fenomener som swing, ble forstått i Norge disse årene? Ny tilvekst av privat- og institusjonsarkiver, tidligere klausulerte dokumenter fra rettsoppjøret etter krigen, samt digitalisering av tidens aviser og tidsskrifter, er kilder som tidligere i liten grad har vært benyttet i musikkhistorisk sammenheng. Ved å lese disse kildene inn mot nyere forskning på Andre verdenskrig, og et perspektiv på jazz som del av 1930- og -40-årenes mediekultur og underholdningsliv, kan krigsfortellingene om musikk i Norge nyanseres.

Rasmus Rosenørn (museumsinspektør, Museum Ragnarock, Roskilde): Swing - pjat og progressivitet

Fra slutningen af 1930'erne og ind i 1940'erne fandt swingmusikken vej til både den danske underholdningsbranche og ungdomskultur. Jazz og swingmusikkens vej til den danske offentlighed var en del af en stærkt sigende interessere for amerikansk populærkultur i mellemkrigsårene. Denne præsentation vil fokusere på hvordan swingmusikken og dens kulturelle repræsentationer indgik i forhandling af modernitetsforståelser i tiden omkring 1940.